

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii,
(transpunerea Directivei 123/2006 privind serviciile în cadrul pieței interne),
număr unic 507/MDED/2024.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii (<i>transpunerea Directivei 123/2006 privind serviciile în cadrul pieței interne</i>) a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economiei și Digitalizării (MDED) cu suportul Proiectului Băncii Mondiale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 (PNA), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, Capitolul 3, Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii, pct. 1.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Pentru a promova creșterea economică în Republica Moldova (în continuare RM) este esențială o dezvoltare sectorului de servicii, ceea ce este definit în SNDE ca una din trei priorități strategice. În prezent, dezvoltarea acestui sector important este limitată de numeroase bariere, care îi împiedică pe prestatorii de servicii, în special întreprinderile mici și mijlocii (ÎMM-uri) să profite de toate avantajele pieței interne a Uniunii Europene (UE). Accesul la o piață UE, cu circa 450 mil de potențiali consumatori oferă oportunități elocvente în dezvoltarea afacerilor. Facilitarea modului de acces către consumatorii din UE presupune reducerea cheltuielilor operaționale, o mai mare viteză de reacție și de promovare a serviciilor furnizate de companiile naționale. Pe de altă parte, o piață liberă care obligă statele membre UE să elimine restricțiile în calea circulației transfrontaliere a serviciilor, crescând totodată transparența și asigurând o mai bună informare a consumatorilor, ar oferi consumatorilor o posibilitate mai mare pentru consumatorii din RM de a alege și servicii de calitate mai bună, la preturi mai mici, ceea ce va contribui la creșterea competitivității. Din momentul aderării la UE, prestatorii de servicii din RM vor fi parte a pieței comune și vor beneficia de libertatea de circulație a serviciilor. Cele de mai sus sunt dezideratele de bază din perspectiva cărora este relevantă transpunerea Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din

12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (în continuare – Directiva 123/2006).

Raportul Comisiei Europene privind „Starea pieței interne a serviciilor” a realizat un inventar al unui număr mare de bariere care împiedică sau încetinesc dezvoltarea serviciilor între statele membre, în special, a celor oferite de IMM-uri, care predomină în sfera serviciilor.

Barierile afectează o gama largă de activități de servicii, printre care ansamblul etapelor de activitate ale prestatorului și prezintă un număr de trăsături comune, inclusiv faptul că acestea rezultă deseori din proceduri administrative excesiv de greoaie, din insecuritatea juridică cu privire la activitățile transfrontaliere.

Întrucât serviciile constituie motorul creșterii economice și reprezintă 70 % din PIB-ul UE și din locurile de muncă în majoritatea statelor membre, această fragmentare a pieței interne are un impact negativ asupra întregii economii europene și, în special, asupra competitivității IMM-urilor și circulației lucrătorilor și restricționează accesul consumatorilor la o mai mare varietate de servicii la prețuri competitive.

În 1999, serviciile reprezentau 21,6% din totalul tranzacțiilor comerciale din UE. Tendința statistică atestă o scădere a acestei ponderi a serviciilor (în 1992 acestea constituiau 22,8%). Acest decalaj poate fi explicat parțial prin existența unei piețe interne funcționale în domeniul mărfurilor, dar nu și în cel al serviciilor. În domeniul serviciilor, participanții de pe piață au tendința de a se baza pe investițiile directe în străinătate și fuziuni, mai degrabă decât pe comerțul transfrontalier (peste 40% din investițiile străine directe provin din zona serviciilor, din care 20,59% sunt intracomunitare, față de 44% și, respectiv, 27,6% pentru bunuri, cu 15% neatribuite).

Întrucât barierele din calea pieței interne a serviciilor afectează atât operatorii care doresc să se stabilească în alte state membre, cât și pe cei care prestează un serviciu într-un alt stat membru fără a fi stabiliți acolo, este necesar ca prestatorii să aibă posibilitatea să își dezvolte activitățile de servicii în cadrul pieței interne, fie prin stabilirea într-un stat membru, fie utilizând libera circulație a serviciilor.

Dispozițiile Directivei 123/2006 referitoare la libertatea de stabilire și la libera circulație a serviciilor ar trebui aplicate doar în măsura în care activitățile respective sunt deschise concurenței, astfel încât statele membre să nu fie obligate să liberalizeze serviciile de interes economic general sau să privatizeze organismele publice care furnizează astfel de servicii, și nici să desființeze monopolurile existente pentru alte activități sau anumite servicii de distribuție.

Directiva 123/2006 vizează doar prestatorii stabiliți într-un stat membru și nu reglementează aspecte externe. Aceasta nu vizează negocierile din cadrul organizațiilor internaționale cu privire la comerțul cu servicii, în special, în cadrul Acordului general privind comerțul cu servicii (GATS).

Libertatea de stabilire implică, în special, principiul egalității de tratament, care interzice nu doar discriminarea pe motiv de cetățenie sau naționalitate, ci și orice discriminare indirectă bazată pe alte criterii, care poate duce la aceleași

rezultate. Astfel, accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia într-un stat membru ca activitate principală sau secundară nu ar trebui să se supună unor criterii, cum ar fi locul de stabilire, de reședință, de domiciliu sau al prestării principale a activității de servicii.

Dat fiind că serviciile sunt forța motrice a economiei, dar și sunt primele afectate de crize, barierele din fața acestora urmează să fie minimizate. Sunt identificabile bariere în toate sectoarele economiei.

Barierele în calea unui serviciu vor declanșa efecte secundare pentru alte servicii și, de asemenea, pentru economia industrială mai largă, având în vedere integrarea serviciilor în producție. Serviciile sunt împletite în mod complex. Ele sunt adesea furnizate și utilizate în combinație și sunt prezente ca intrări în fiecare etapă a procesului de afaceri al furnizorului de servicii.

Barierele duc la costuri considerabile pentru companiile care desfășoară activități comerciale între statele membre. Un furnizor de servicii care dorește să intre pe o piață, fie prin stabilire, fie prin furnizarea de servicii transfrontaliere, va trebui să suporte costurile semnificative asociate cu asistența juridică complexă.

Întreprinderile mici și mijlocii sunt proeminente în industria serviciilor, dar perspectivele lor de creștere transfrontalieră sunt grav îngreunate în comparație cu rivalii lor mai mari, deoarece costurile de asistență juridică sunt fixe și nu sunt proporționale cu dimensiunea firmei. În consecință, IMM-urile fie vor fi descurajate de la activitățile transfrontaliere, fie vor fi puse într-un dezavantaj competitiv clar în comparație cu operatorii mai mari, aceeași logică fiind aplicabilă și raportului dintre întreprinderile UE și cele autohtone. IMM-urile din statele membre mici și periferice par să fie deosebit de dezavantajate. În plus, IMM-urile pot deveni o țintă atractivă pentru achiziție de către companii mai mari, datorită cunoștințelor, experienței și potențialului lor de inovare mai semnificativ.

Principalele bariere în crearea pieței comune în domeniul serviciilor:

A. Bariere legale

”Termenul „bariere legale” acoperă toate obstacolele în calea dezvoltării activităților de servicii între statele membre, care decurg direct sau indirect dintr-o constrângere juridică și care sunt susceptibile să interzică, să împiedice sau să facă în alt mod mai puțin avantajoase astfel de activități.”¹

1. Dificultăți legate de stabilirea furnizorilor de servicii.

Aici sunt cuprinse restricțiile cantitative și cele teritoriale, cerințele de naționalitate și reședință, proceduri de autorizare și înregistrare, restricții în activități multidisciplinare, forma juridică de organizare și structura internă a companiei, calificările profesionale, condițiile de exercitare a serviciului.

2. Dificultăți legate de utilizarea resurselor necesare pentru furnizarea de servicii.

Aici sunt cuprinse detașarea lucrătorilor (angajați sau personal temporar) în alt stat membru, inclusiv salarizarea și protecția socială, servicii de business (ex.

¹ Report from the commission to the council and the european parliament on the state of the internal market for services. Brussels, 30.07.2002 COM(2002) 441 final.

leasing sau închirieri de utilaje), utilizarea transfrontalieră a echipamentelor și materialelor.

3. Dificultăți privind promovarea serviciilor.

Aici sunt cuprinse proceduri de autorizare, înregistrare sau declarare, interzicerea, forma și conținutul comunicațiilor comerciale.

4. Dificultăți legate de vânzarea serviciilor precum conținutul contractelor, facturare, contabilizare, TVA, impozitare etc.

5. Altele.

B. Bariere non-legale.

1. Lipsa de informații - privind legislația, principiile pieței interne.

2. Culturale și lingvistice.

Consiliul European la Lisabona, în anul 2000, a cerut Comisiei și statelor membre să elaboreze o strategie de eliminare a barierelor în calea serviciilor după care a adoptat un program de reformă economică cu scopul de a face în UE, până în 2010, cea mai competitivă și mai dinamică economie, bazată pe cunoaștere, din lume. O parte cheie a acestui program este de a face piața internă să funcționeze pentru servicii. Consultarea pe scară largă a implicat Parlamentul European, Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor, statele membre și părțile interesate și s-a desfășurat pe tot parcursul anului 2001 și la începutul anului 2002.

Fără o intervenție s-a considerat dificilă asigurarea constituirii unei piețe unice comune în Uniune, în conformitate cu prevederile TFUE, astfel fiind ulterior adoptată Directiva 123/2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul presupune o transpunere fidelă a Directivei 123/2006 în vederea stabilirii unui cadru normativ care va fi utilizat pentru reevaluarea întregului sistem de acte permissive din Republica Moldova (*denumite în Directivă autorizării*), în vederea armonizării acestuia cu aquis-ul UE.

Aspectele privind regimul de autorizare și ghișeul unic pot fi analizate și din perspectiva Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, fapt care însă comportă anumite inconveniențe.

Diferențele de abordare conceptuală se referă la următoarele.

- Directiva operează cu noțiunile de *regim de autorizare* ce presupune orice procedură care obligă prestatorul sau beneficiarul să facă demersuri pe lângă autoritatea competentă în scopul obținerii unei decizii formale și *cerințe* care presupun orice obligație, interdicție, condiție sau limită prevăzută în actele cu putere de lege sau actele administrative ale statelor membre dar și care rezultă din jurisprudență, practici administrative, normele ordinelor profesionale sau normele colective ale asociațiilor profesionale sau ale altor organizații profesionale adoptate în exercitarea autonomiei lor juridice.

- Legea nr. 160/2011 operează cu noțiunea de *act permisiv* adică un document și cu cea de *autoritate emitentă* adică o instituție care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public sau persoanele juridice de drept privat care exercită atribuții de putere publică.

În coraport cu Legea nr. 160/2011 cerințele Directivei sunt:

a) **îngustate** prin noțiunea de „regim de autorizare” care se referă doar la accesul la o activitate de servicii, dacă interpretăm în sensul lipsei incidenței Directivei altor domenii precum ar fi activitatea de import/export sau altele licențiate ca fabricare și circulația produselor alcoolice, operarea cu armele, jocuri de noroc etc., dar

b) **mai largi** în partea ce ține de ceea ce s-ar încadra în conceptul de act permisiv sau entitățile care pot stabili cerințe.

Din constatările de mai sus reiese că Legea nr. 160/2011 nu acoperă tot spectrul de acte care pot conține cerințe pentru autorizare și autorități emitente în sensul Directivei, dar este mai cuprinzătoare în sensul domeniilor (genurilor de activitate) acoperite.

Aspectele de implementare a legii de transpunere sunt de domeniul viitorului și presupun o evaluare cuprinzătoare a autorităților, entităților și actelor care sunt incidente noțiunii de regim de autorizare, inclusiv revizuirea Legii nr. 160/2011. În context, este de menționat că necesitatea revizuirii Legii nr. 160/2011a fost identificată și anterior, astfel acțiunea este inclusă la pct. 9.1 în Planul de acțiuni a MDDE pentru anul 2024.

Un alt aspect important este necesitatea adaptării sistemelor informaționale la cele ale UE, în vederea asigurării funcționării Ghișeului unic nu doar pentru întreprinzătorii rezidenți, dar și pentru cei din UE.

Realizarea măsurilor menționate presupune un efort considerabil din partea autorităților, care ar putea fi acoperit și prin suportul partenerilor de dezvoltare, legea de transpunere servind în calitate de temei pentru revizuirea cadrului normativ național aplicând anumite rigori, principii și mecanisme.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Lipsa intervenției (opțiunea „a nu face nimic”) nu va permite atingerea obiectivelor proiectului și va zădărnici procesul de integrare europeană, inclusiv ar putea atrage după sine penalități (de ordin politic) pentru nerespectarea recomandărilor UE din Raporturile privind progresele pe țară în procesul de aderare la UE.

Alte opțiuni alternative nu au fost luate în considerare datorită argumentării opțiunii de bază și a celei ”a nu face nimic”.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea impact asupra autorităților publice centrale și locale, inclusiv în aspectele care țin de eliberarea actelor permissive. Astfel, va fi necesar ca autoritățile cu funcții de reglementare și control să modifice, după caz, cerințele și condițiile de eliberare a actelor permissive (sau autorizare a activității de prestare servicii), prin revizuire în conformitate cu prevederile prezentei legi.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Transpunerea Directivei 123/2006 privind serviciile în cadrul pieței interne este una dintre principalele recomandări ale UE la Capitolul 3, care se conține în

Raportul de progres în procesul de aderare a Republicii Moldova. Esența transpunerii constă în asigurarea procesului de echivalare a cerințelor de autorizare a serviciilor în Republica Moldova cu cerințele din statele UE, asigurând astfel una dintre cele 4 libertăți de bază, stabilite în Tratatul de funcționare a UE și anume – libertatea circulației serviciilor. În acest sens, indiferent de metoda de implementare a prevederilor Directivei, aceasta va genera costuri.

În context, este de evidențiat că adoptarea, în sine, a prezentului proiect de lege nu implică cheltuieli bugetare suplimentare celor planificate.

Totodată, implementarea prevederilor legii va necesita cheltuieli, inclusiv bugetare, și anume:

- adaptarea sistemelor informaționale la cele ale UE, inclusiv asigurarea schimbului de date și a informației în limba engleză;
- atribuirea noilor sarcini autorităților competente, ceea ce ar putea genera majorarea statelor de personal, respectiv majorarea cheltuielilor de personal, etc.

O evaluare estimativă a acestor cheltuieli, efectuată în baza calculului prezentate de Agenția de Guvernare Electronică (AGE) și Agenția Servicii Publice (ASP), evidențiază următoarele activități și costuri, care urmează a fi realizate în perioada 2025-2030.

1. Reconfigurarea Portalului guvernamental al serviciilor publice din cadrul Registrului de stat al serviciilor publice și dezvoltarea versiunii 2 a SIAGEAP (inclusiv re-ingineria și automatizarea proceselor), în total - cca 2 mln euro. Dezagregat pe sub-acțiuni, ar fi de notat următoarele activități de bază:

1) re-ingineria proceselor: implementarea schimbului de date transfrontalier, reconfigurarea instrumentului de validare a solicitantului, ajustarea funcționalității de selectare a adresei, configurarea formularelor noi în limba engleză și alte limbi internaționale, interconectarea SIAGEAP cu Ghișeul Unic Electronic (GUE) – cca 160 mii euro;

2) simplificarea procedurilor administrative pentru circa 80 de servicii – cca 240 mii euro;

3) digitalizarea a cca 160 servicii – cca 1,6 mln euro.

2. Constituirea și asigurarea funcționării punctului de legătură (PL) cu țările UE – cca 3,7 mln euro, dintre care:

1) completarea autorităților cu unități de personal responsabil de furnizarea informației prin intermediul PL (perioada 2027 - 2030)

a) AGE - 2-3 unități de personal;

b) autoritățile competente, cu câte 1 unitate de personal, total cca 85 unități: (cca 50 de unități în autoritățile publice centrale și instituțiile subordonate acestora + cca 35 unități în APL de nivelul II).

2) organizarea instruirii personalului privind asigurarea informației prin intermediul punctului unic de legătură, cu elaborarea materialelor video (ghiduri de implementare) – cca 21 mii euro (10 sesiuni dedicate, cu divizare pe autorități și pe regiuni administrativ-teritoriale).

Astfel, costurile totale ar fi de cca. 5,7 mln. euro în perioada 2025-2030, cu excepția costurilor adiționale pentru Serviciul guvernamental de suport clienți, care vor fi estimate ulterior, după este explicat mai jos.

De remarcat, că completarea autorităților cu unități de personal se va decide ulterior, în baza evaluării necesităților. În dependență de volumul sarcinilor estimate de fiecare autoritate, se va decide alocarea de noi unități sau atribuirea de noi sarcini angajaților implicați deja în activitățile de autorizare a serviciilor. În cazul din urmă, majorarea numărului unităților de personal ar putea fi neesențială, respectiv, și costurile ar putea fi mult mai mici.

De asemenea, în scopul respectării dreptului la informare și asigurarea disponibilității informațiilor privind accesul la activitatea de servicii într-o limbă de circulație internațională, Agenția Servicii Publice urmează să asigure traducerea în limba engleză a informațiilor privind serviciile publice prestate.

Costuri de traducere din limba română în limba engleză și în alte limbi europene, după caz – având în vedere estimările volumului de informații necesare a fi traduse pentru a asigura disponibilitatea suportului informațional în limba engleză și, după caz, și în alte limbi europene, dar și completarea sau ajustarea periodică a fluxului, pentru anul 2025 ASP estimează resurse financiare în cuantum de aproximativ 500,0 mii lei necesare în acest sens.

O metodă de asigurare a dreptului la informare și asistență acordată de autoritățile competente în sensul Directivei 123/2006 privind accesul la activitățile de servicii este implementarea Serviciului guvernamental de suport clienți.

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 976/2023 cu privire la aprobarea Conceptului Serviciului guvernamental de suport clienți și a Conceptului Sistemului Informațional "Serviciul guvernamental de suport clienți", Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică, în comun cu Instituția Publică Agenția Servicii Publice, asigură crearea Serviciului guvernamental de suport clienți, precum și crearea și dezvoltarea Sistemului informațional „Serviciul guvernamental de suport clienți”.

În condițiile repartiției responsabilităților între instituții, ASP urmează să suporte în procesul organizării activității Serviciului guvernamental de suport clienți:

- costuri de personal – conform estimărilor făcute de experții Ernst & Young SRL România, funcționalitatea Serviciului guvernamental de suport clienți, urmează a fi asigurată, la etapa preluării funcției de nivelul I pentru toți prestatorii de servicii publice, de către 100 de operatori;

- costuri pentru întreținerea edificiului/edificiilor în care va fi amplasat Serviciul;

- alte costuri pentru funcționarea Serviciului (infrastructură, operaționale, etc). Estimarea costului total va fi posibilă ulterior după evaluarea factorilor esențiali menționați mai sus.

O evaluare mai detaliată a cheltuielilor sus-indicate și identificarea surselor de finanțare urmează a fi stabilite/identificate în procesul de implementare a prezentei legi, inclusiv reflectarea acestora în Foaia de parcurs pentru implementarea legii,

după cum este indicat în rubrica ”Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ”.

Cheltuielile legate de evaluarea reglementărilor aferente fiecărui domeniu aplicabil (autorizare) ar putea fi acoperite din suportul partenerilor de dezvoltare, iar adaptarea sistemelor informaționale vizate de proiectul de lege poate implica, la o etapă ulterioară, solicitarea de asistență financiară din partea UE.

Totodată, este de menționat că, la moment, Banca Mondială este dispusă să acorde asistență pentru identificarea/evaluarea serviciilor care vor necesita simplificare, precum și pentru dezvoltarea versiunii 2 a SIAGEAP. Una dintre acțiuni pentru care s-a decis acordarea de suport o reprezintă ”pașaportizarea serviciilor” – identificarea serviciilor pentru care legislația impune anumite cerințe și evaluarea cerințelor față de prestatori, pentru a accede în piața muncii.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul va genera impact pozitiv asupra mediului privat, prin sporirea accesului întreprinzătorilor pe piața comunitară în aceleași condiții ca orice alți întreprinzători din spațiul UE, ceea ce deschide pentru companiile din RM o piață de circa 450 mil consumatori fără impunerea unor condiții care ar comporta cheltuieli iminente, beneficiul fiind evident.

Totodată, va fi necesar ca prestatorii de servicii să se conformeze cerințelor generale privind prestarea de servicii, stabilite în țările UE prin Directiva 123/2006.

4.4. Impactul social

Impactul social va fi unul pozitiv și va fi determinat de creșterea calității serviciilor prestate, obiectiv stabilit în art. 1 din proiectul de lege, și anume. ”Prezenta lege reglementează cadrul general al exercitării libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii pe teritoriul Republicii Moldova, menținând un nivel ridicat al calității serviciilor”.

Impactul social al normelor poate comportă beneficii și din perspectiva activizării activității întreprinzătorilor din domeniile vizate, a veniturilor, respectiv, a capacității întreprinderilor de utilizare a mijloacelor moderne de producție și, implicit, la reducerea poluării aerului și reducerea generării deșeurilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil. Directiva și legea de transpunere nu aduc atingere normelor de mediu dat fiind că protecția mediului este parte a noțiunii de ”*motive imperative de interes general*”. Punctul 78 din preambulul Directivei stabilește expres ”*Este imperativ să se prevadă ca dispoziția cu privire la libertatea de a presta servicii să nu împiedice statul membru în care se prestează serviciul să își impună, în conformitate cu principiile stabilite la articolul 16 alineatul (1) literele (a)-(c), cerințele specifice din motive care țin de ordinea publică și de siguranța publică sau pentru protecția sănătății publice sau a mediului.*”

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul va avea impact și asupra activității de întreprinzător în partea ce ține de conformarea cu cerințele actualizate privind activitatea de prestare a serviciilor. În acest sens, Analiza de impact și proiectul de lege au fost discutate în ședințele din 04.06.2024 și, respectiv, din 30.07.2024 ale Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Ca urmare a examinării, se recomandă susținerea proiectului de lege.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege transpune Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne.

Conform Declarației de compatibilitate, elaborată de Centrul de Armonizare a Legislației, Directiva privind serviciile este un document-cadru, care în procesul implementării se bazează pe o abordare dinamică și selectivă care constă în: (1) eliminarea cu prioritate a barierelor care pot fi eliminate rapid, iar în privința celorlalte, (2) lansarea unui proces de evaluare, consultare și armonizare complementară a unor aspecte specifice, ceea ce va permite modernizarea progresivă și coordonată a sistemelor naționale de reglementare pentru activitățile de servicii, care este esențială pentru realizarea unei adevărate piețe interne a serviciilor.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne stabilește dispoziții generale pentru facilitarea exercitării libertății de stabilire pentru prestatorii de servicii și a liberei circulații a serviciilor, menținând totodată un nivel ridicat al calității serviciilor. Directiva nu este transpusă în legislația națională. Cu toate că unele norme din Directivă ar găsi similitudine în legislația națională, totuși, nu există vreun act normativ care ar indica transpunerea Directivei, respectiv, nu există vreun tabel de concordanță la acest subiect, cu excepția celui care se anexează la prezentul proiect de lege.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de lege stabilește cadrul juridic necesar pentru inițierea procesului de implementare a Directivei 123/2006, care constă în elaborarea și aprobarea modificărilor actelor normative incidente Directivei, precum și abilitarea autorităților cu atribuții noi, eventual, identificarea de noi unități de personal, precum și adaptarea sistemelor informaționale existente la cele ale Uniunii Europene, dar și, după caz, elaborarea unor noi soluții IT pentru gestionarea sistemelor informaționale de resort.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Conform prevederilor art. 20 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, elaborarea proiectului a fost demarată odată cu publicarea avizului pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, la compartimentul Transparența decizională, directoriul Anunțuri privind inițiativa

de elaborare a actului normativ. Avizul privind inițierea elaborării proiectului de lege poate fi consultat aici: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12230.

Proiectul este supus avizării și consultărilor publice în conformitate cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Avizul privind consultarea publică a proiectului de lege poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12746.

Proiectul a fost transmis spre avizare următoarelor autorități: Cancelaria de Stat, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Ministerul Energiei, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Culturii, Agenția de Guvernare Electronică, Agenția Servicii Publice. Toate autoritățile indicate au avizat proiectul.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului și Ministerul Afacerilor Externe au comunicat lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Proiectul de lege a fost transmis spre consultare, prin scrisoarea nr. 10-2089 din 04.07.2024, unor autorități, instituții și asociații de specialitate, printre care Biroul pentru Integrare Europeană, Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), Camera de Comerț și Industrie, etc.

Proiectul de lege a fost transmis Comisiei Europene spre consultare prin intermediul Biroului Național pentru Integrare, scrisoarea MDED nr. 10 – 2112 din 05.07.2024. Propunerile Comisiei Europene sunt reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

În conformitate cu prevederile pct. 231 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul de lege, cu setul de acte aferent, a fost transmis autorităților care l-au avizat, spre informare. Unele dintre autorități au transmis avize suplimentare.

Propunerile și obiecțiile autorităților, recepționate în rezultatul avizărilor și consultărilor publice, sunt expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost transmis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3), art. 36 alin. (2) și 37 alin. (1¹) din Legea 100/2017.

Proiectul a fost discutat în ședința din 30.07.2024 a Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, care, în Opinia sa, ”recomandă susținerea proiectul dat de lege, având la bază recomandările expuse”.

Rezultatele expertizelor se conțin în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea prevederilor proiectului de Lege va comporta necesitatea operării de modificări în actele normative care vizează eliberarea autorizațiilor, implicând o analiză detaliată a tuturor domeniilor incidente, inclusiv reevaluarea prevederilor Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, a Legii nr. 161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător, a altor acte normative sectoriale.

De asemenea, urmează a fi elaborat un proiect de act normativ privind transpunerea Regulamentului UE 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne (Regulamentul IMI), precum și regulamente de funcționare a Ghișeului Unic Electronic și a Punctului de Legătură.

Lista totală a actelor normative care vor fi elaborate sau vor necesita modificări, va fi identificată în procesul de implementare a prevederilor prezentei legi.

Dispozițiile tranzitorii stabilesc termeni de tranziție suficienți pentru realizarea evaluărilor, modificărilor cadrului normativ aplicabil, precum și ajustarea proceselor interne ale autorităților implicate.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În scopul realizării activităților menționate la pct. 5.2 din Nota de fundamentare, după aprobarea legii, va fi elaborată de către autorități, în coordonare cu MDED și Cancelaria de Stat, o foaie de parcurs (astfel cum se procedează în cazul tuturor legilor), inclusiv cu identificarea listei actelor normative necesare a fi elaborate sau modificate, termenele de elaborare/modificare și autoritățile responsabile.

Foaia de parcurs va conține și activități privind evaluarea capacităților (expertiză, materiale, umane, financiare) principalelor instituții/autorități competente implicate în implementare, crearea/ajustarea de sisteme informaționale, completarea autorităților cu unități sau atribuire de noi sarcini (în dependență de volumul sarcinilor identificate) cu o eventuală identificare a surselor de finanțare, inclusiv conform celor indicate în Analiza costurilor de implementare din prezenta Notă de fundamentare.

În linii mari, Foaia de parcurs pentru implementarea legii (transpunerea Directivei) ar putea include 4 componente de bază:

1) ”pașaportizarea serviciilor” – identificarea serviciilor pentru care legislația impune anumite cerințe de autorizare, responsabili MDED și Consiliul Economic, cu suportul Băncii Mondiale;

2) simplificarea cerințelor - evaluarea cerințelor față de prestatorii de servicii în lansarea activității pe piața RM, corelarea acestora cu cerințele din UE și, după caz, modificarea/simplificarea condițiilor – fiecare autoritate competentă;

3) ajustarea/modificarea/crearea sistemelor informaționale, care vor asigura implementarea soluției de ghișeu unic pentru prestatorii de servicii locali și cei din țările UE, precum și conexiunea cu piața UE prin intermediul punctului unic de contact (de legătură) - AGE, ASP, toate autoritățile competente.

4) asigurarea cu personal/atribuirea de noi sarcini a autorităților competente - fiecare autoritate competentă.

Implementarea prevederilor legii, după cum va fi prevăzut în Foaia de parcurs, va avea loc pe parcursul perioadei 2025-2030. În Foaia de parcurs vor fi prevăzuți și indicatori de performanță/rezultat, care vor fi utilizați la monitorizarea și evaluarea implementării prezentei legi.

Secretar de stat

Veronica ARPINTIN